

عنوان مقاله:

معرفی، دسته بندی و شیوه شناسی کتیبه های صحیفی جوهری

محل انتشار:

فصلنامه پیکره، دوره 6، شماره 11 (سال: 1396)

تعداد صفحات اصل مقاله: 10

نویسنده:

فرهاد خسروی بیژائم - استادیار دانشگاه هنر اصفهان- ایران

خلاصه مقاله:

صحیفی جوهری یکی از چیره دست ترین خوش نویسان ثلث دوره صفوی است که دستی هم در شعر داشته؛ با این حال، چنان که باید شرح احوال و آثارش در تاریخ خوش نویسی ایران مورد توجه قرار نگرفته است. صحیفی از بزرگ زادگان طایفه ذوالقدر شیراز بوده که در اصفهان رشد کرده و همانجا نیز وفات کرد. این پژوهش در نظر دارد ضمن معرفی آثار موجود و قابل دسترس این خوش نویس، به دسته بندی آن ها از چند منظر مختلف بپردازد و شیوه نگارش آن را نیز بررسی کند. از این رو، پرسش های این پژوهش بدین قرار است: بازه فعالیت صحیفی چه زمانی بوده و ویژگی های شیوه کتیبه نگاری وی چیست پژوهش پیش رو به صورت کتابخانه ای و میدانی انجام شده و تمامی نمونه های در دسترس تحلیل شده اند. تعداد جامعه آماری، 9 کتیبه در شهر اصفهان است. نتایج بررسی ها نشان می دهد که یکی از این کتیبه ها به قلم نستعلیق و بقیه به قلم ثلث نگارش یافته است. زمان فعالیت هنری صحیفی بر پایه آثار موجود در مسجد جامع، بقعه شهبهان، بقعه شاهزید، مسجد جورجیر، مسجد جارچی و مسجد سرخی اصفهان، دو دهه پایانی قرن 10 و دو دهه آغازین قرن 11 ه.ق است. مطالعه فرمی آثار صحیفی بیانگر آن است که کتیبه نگاری صحیفی، همانند بسیاری از کتیبه های صفوی، از روشنی و خوانایی نسبی برخوردار است و خوش نویس در آثارش درگیر پیچیدگی و تکلف نبوده است. سادگی در تزئینات پس زمینه خطوط، از دیگر مشخصات آثار وی به شمار می رود که با نمونه های هم دوره، همخوانی ندارد.

کلمات کلیدی:

صحیفی جوهری، ثلث، کتیبه نگاری، خوشنویسی، صفوی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/878303>

